

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060205

DOM
2019-02-05
Stockholm

Mål nr
P 3508-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-03-19 i mål nr P 7311-17, se bilaga A

PARTER

Klagande

Byggnadsnämnden i Örebro kommun
Box 33400
701 35 Örebro

Motpart

X

SAKEN

Föreläggande att klippa häck på Z i Örebro kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Byggnadsnämnden i Örebro kommuns beslut den 7 september 2016, § 240.

Dok.Id 1442326

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Örebro kommun förelade X och Y att klippa ner eller på annat sätt ta bort växtlighet så att höjden inte överstiger 80 centimeter, mätt från väggkant, inom en tio gånger tio meter stor sikttriangel i korsningen Allégatan/Föreningsgatan. Åtgärderna ska vara vidtagna senast en månad efter att beslutet får laga kraft. Föreläggandet förenades med löpande vite om 2 500 kronor för varje månad efter att beslutet fått laga kraft som åtgärden inte vidtas.

Beslutet överklagades av X till länsstyrelsen som avslag överklagandet. X överklagade därefter till mark- och miljödomstolen som upphävde beslutet eftersom den ansåg att häcken, som varit välvårdad och klippt på ett sådant sätt att den inte hänger ut över tomtgränsen, inte har en sådan höjd och utbredning att den kan anses utgöra en betydande olägenhet på platsen på det sätt som avses i 8 kap. 15 § plan- och bygglagen (2010:900).

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Byggnadsnämnden i Örebro kommun har yrkat att mark- och miljödomstolens dom ska ändras och nämndens beslut fastställas. Nämnden har anfört i huvudsak följande: Nämnden och länsstyrelsen har varit på platsen och bedömt att häcken innebär en betydande olägenhet för trafiken. Det är inte möjligt att bedöma häckens påverkan på trafiksituationen i korsningen utan att ha varit på plats. Ur trafiksäkerhetssynpunkt är det angeläget att häckens höjd inte överstiger 80 centimeter i den aktuella korsningen.

X har inte yttrat sig till Mark- och miljööverdomstolen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

En tomt ska hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer, se 8 kap. 15 § plan- och bygglagen. Örebro kommun har riktlinjer för hur växtlighet på hörntomter vid gata bör skötas för att åstadkomma en säker trafikmiljö. Av dessa

framgår att växtlighet inte bör vara högre än 80 centimeter över gatunivån i en sikttriangel som sträcker sig minst tio meter åt vardera håll. Dessa riktlinjer är sedan lång tid sedvanliga i landets kommuner (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 29 maj 2018 i mål nr P 1203-18).

Frågan i målet är om nämnden haft fog för sitt beslut att förelägga X att klippa häcken på fastigheten Z.

Av utredningen i målet framgår att häcken på fastigheten är högre än 80 centimeter över gatunivån inom en sikttriangel om tio meter åt varje håll från hörnet vid Allégatan och Föreningsgatan. Nämnden har besökt platsen och bedömt att växtligheten skymmer sikten för trafiken så att den utgör en betydande olägenhet enligt 8 kap. 15 § plan- och bygglagen. Enligt nämnden finns det därför skäl för att förelägga X att klippa häcken så att en sikttriangel uppnås. Mark- och miljööverdomstolen anser att de uppgifter X lämnat eller övrig utredning i målet inte ger anledning att ifrågasätta nämndens bedömning. Att ett elskåp som är 110 centimeter högt och placerat utanför fastigheten inom sikttriangeln ändrar inte den slutsatsen. Mark- och miljööverdomstolen finner att föreläggandet är tillräckligt tydligt för att det ska få förenas med vite och att det i det här fallet finns skäl att förena föreläggandet med ett s.k. löpande vite. Mark- och miljööverdomstolens dom ska därför ändras. Nämndens föreläggande står därmed fast i sin helhet.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Per Sundberg och Margaretha Gistorp, tekniska rådet Tommy Åström och hovrättsrådet Ulf Wickström, referent.

Föredragande har varit Emilia Sjädh.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-03-19
meddelad i
Nacka strand

Mål nr P 7311-17

PARTER

Klagande

X

Motpart

Byggnadsnämnden i Örebro kommun
Box 33400
701 35 Örebro

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Örebro läns beslut 2017-11-21 i ärende nr 403-5674-2016, se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande att klippa häck på Z i Örebro kommun

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avslår yrkandet om syn.
 2. Med ändring av länsstyrelsens beslut upphäver mark- och miljödomstolen Byggnadsnämnden i Örebro kommuns beslut den 7 september 2016, § 240, ärende SHBG 2016-001146.
-

Dok.Id 524739

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 40 E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00–16:30

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Örebro kommun (nämnden) beslutade den 7 september 2016 att förelägga X och Y att på fastigheten Z klippa ner eller på annat sätt ta bort växtlighet så att höjden inte överstiger 0,8 meter, mätt från vägkant, inom ett område om 10 x 10 meter som markeras i en bilaga till föreläggandet. Beslutet förenades med ett vite om vardera 2 500 kr för det fall att åtgärden inte utförts inom den angivna tiden. Dessutom beslutades ett löpande vite om vardera 2 500 kr för varje månad, räknat från en månad efter det att beslutet fått laga kraft, som den förelagda åtgärden inte utförts.

Nämndens beslut överklagades till Länsstyrelsen i Örebro län (länsstyrelsen) som avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

X har yrkat, som det får förstås, att mark- och miljödomstolen ska ändra länsstyrelsens beslut och upphäva nämndens beslut om föreläggande. Han har även yrkat, som det får förstås, att syn ska hållas på den aktuella platsen.

X har till stöd för sitt överklagande anfört bl.a. följande. Det här är hans förslag. Gräv ned elskåpet till rätt höjd så klipper han häcken i samma höjd. Gör kommunen ingen åtgärd ställer han ett krav på värdeminskning på huset vid eventuell försäljning p.g.a. förfulande miljö med en ekonomisk ersättning om 2,9 procent av försäljningsvärde. Om häcken har en höjd av 140 cm enligt kommunens mätning, så är också elskåpens höjd 140 cm eftersom häcken är klippt efter elskåpens högsta höjd.

Nämnden har motsatt sig ändring av det överklagade beslutet.

Till stöd för sin inställning har nämnden anfört i huvudsak följande. Allégatan är en förhållandevis trafikerad gata och den aktuella häcken på fastigheten Z

vid korsningen Allégatan-Föreningsgatan utgör en trafikfara. Byggnadsnämndens riktlinjer om att en häck vid en korsning inte ska överstiga 0,8 meter är byggnadsnämndens tolkning av 8 kap. 15 § första stycket plan- och bygglag (2010:900), PBL. En häck som är högre än 0,8 meter vid en korsning innebär således en risk för olycksfall och betydande olägenheter för omgivningen och trafiken. Det är därför ur trafiksäkerhetssynpunkt angeläget att det överklagade beslutet fastställs.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Syn

Mark- och miljödomstolen ska hålla syn på stället om det behövs. Bedömningen av om syn behövs ska göras med hänsyn till målets beskaffenhet och den utredning som finns i målet (prop. 2009/10:215 s. 149). Både länsstyrelsen och nämnden har besökt platsen och tagit fotografier. Mot bakgrund av målets beskaffenhet och utredningen i målet bedömer mark- och miljödomstolen att syn inte behövs. Yrkandet om syn ska därför avslås.

Prövningsramen m.m.

Prövningsramen i ett överklagat mål begränsas av det överklagade beslutet. Mark- och miljödomstolen kan därför inom ramen för detta mål endast pröva om nämnden haft förutsättningar för att besluta föreläggandet. Detta innebär att domstolen inte kan ta ställning till frågor som rör eventuell ekonomisk ersättning.

Frågan i målet är om den aktuella häcken utgör en betydande olägenhet i den mening som avses i 8 kap. 15 § första stycket PBL.

Prövningen i sak

Nämnden har förelagt X och Y att klippa ner eller på annat sätt ta bort växtlighet så att höjden inte överstiger 0,8 meter inom ett område om 10 meter åt vardera håll från vägkorsningen Allégatan/Föreningsgatan. Som skäl för beslutet har nämnden angett att häcken inte följer kommunens riktlinjer om växtlighets höjd i korsningar och att växtligheten utgör en betydande olägenhet för trafik då siktförhållandena i korsningen inte är tillräckligt goda. I en tjänsteskrivelse som hör till nämndens ärende anges att häcken vid ett tillsynsbesök på fastigheten mätte cirka 1,4 meter. Länsstyrelsen har bedömt att växtligheten har en skymmande verkan på sikten genom kurvan och att det därmed finns en risk för att häcken ger upphov till betydande olägenheter för trafikanter. I sitt beslut har länsstyrelsen hänvisat till kommunens riktlinjer som anger en högsta höjd om 0,8 meter för häckar i korsningar. Länsstyrelsen har också anfört att kommunens riktlinjer har varit föremål för prövning i mark- och miljödomstolens dom den 7 juli 2017 i mål P 3549-17.

Mark- och miljödomstolen har i dom den 5 juli 2017 i mål P 3549-17 avslagit ett överklagande av ett föreläggande om att klippa en häck i Örebro. Domen överklagades till Mark- och miljööverdomstolen, som inte gav prövningstillstånd. Prövningen i det fallet gjordes utifrån vad utredningen visade om den aktuella häckens höjd och utbredning samt väg- och trafikförhållandena på platsen. Domen kan inte förstås så att växtlighet som överstiger 0,8 meter i en vägkorsning alltid ska anses vara en betydande olägenhet.

Vad som utgör betydande olägenhet i den mening som avses i 8 kap. 15 § första stycket PBL måste bedömas utifrån de förhållanden som råder på den aktuella platsen (se prop. 2009/2010:170 s. 464 och prop. 1985/86:1 s. 517 f). Kommunens riktlinjer är inte bindande vid bedömningen av vad som ska anses utgöra en betydande olägenhet.

Det nu aktuella fallet ska således bedömas utifrån häckens storlek och placering samt övriga förhållanden på platsen. Häcken finns vid korsningen mellan Allégatan, som är en genomfartsgata i ett villaområde, och Föreningsgatan, som är en återvändsgata. Häcken var något högre vid nämndens tillsynsbesök i juni 2016 än vid länsstyrelsens besök i november 2017. Av fotografierna framgår dock att växtligheten varit välvårdad och klippt på ett sådant sätt att den inte hänger ut över tomtgränsen. Mark- och miljödomstolen bedömer att häcken inte har en sådan höjd och utbredning att den kan anses utgöra en betydande olägenhet på den aktuella platsen i den mening som avses i 8 kap. 15 § första stycket PBL. Nämnden har därmed inte haft fog för sitt föreläggande.

Med ändring av länsstyrelsens beslut ska nämndens beslut därför upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (DV 427)

Överklagande senast den 9 april 2018.

Anders Lillienau

Ewa Andrén Holst

I domstolens avgörande har rådmannen Anders Lillienau och tekniska rådet Ewa Andrén Holst deltagit. Föredragande har varit tingsnotarien Helles Stoytcheva.